

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPKNI
Koordineret med:
Sagsnr.: 2009077
Dok. nr.: 1265259
Dato: 29-06-2020

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
Mandag den 29. juni kl. 14-15, Sundheds- og Ældreudvalget

Samrådspørgsmål BI

Vil ministeren svare på opfølgende spørgsmål fra udvalget på ministerens besvarelse 2/6-20 af samrådspørgsmål BD: ”Ministeren bedes oplyse, hvorfor retningslinjerne til sundhedspersonalet mv. først blev ændret tre måneder efter, at myndighederne blev bekendt med, at personer uden symptomer kan smitte med Corona-virus, herunder hvornår og hvordan ministeren har ageret på disse oplysninger? Jf. bl.a. artiklen ”Nye oplysninger om covid-19-smitte får politikere til at kræve svar: »Noget af det mest alvorlige, der er kommet frem«” fra Berlingske.dk den 1. maj 2020.”.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Geertsen (V), Ellen Trane Nørby (V), Jane Heitmann (V) og Sophie Løhde (V).

Udvalget spørger ind til myndighedernes retningslinjer om ny coronavirus.

Sundhedsstyrelsens retningslinjer for håndtering af ny coronavirus blev **opdateret den 5. februar 2020**.

I denne offentligt tilgængelige retningslinje gjorde Sundhedsstyrelsen opmærksom på mulig smitte uden symptomer og jeg citerer her fra retningslinjen af 5. februar: **”Der er set eksempler på person-til-person smitte før symptomdebut, men WHO vurderer at smitte hovedsageligt sker fra patienter med symptomer.”** Citat slut.

I Styrelsen for Patientsikkerheds ”Standard Operating Procedure” - den såkaldte SOP af **den 29. januar** fremgår det, at nære kontakter ud fra et forsigtighedsprincip udvides til at omfatte personer, der har haft kontakt med bekræftede eller mistænkte tilfælde inden 48 timer før symptomdebut.

Af styrelsens procedure fremgår – jeg citerer igen:

”Da det er lidt uklart om en patient smitter et par dage før symptomdebut, skal der også indhentes oplysninger om nære kontakter 2 dage før symptomdebut.”

Citat slut.

I Styrelsen for Patientsikkerheds ”Standard Operating Procedure” - af **den 5. februar** fremgår det – endnu et citat:

”Man defineres som kontakt, hvis man har haft kontakt med den syge fra 2 dage før symptomdebut og frem.” Citat slut.

Det vil altså sige, at sundhedsmyndighederne handlede, informerede og opdaterede deres retningslinjer i overensstemmelse med den viden om smitte uden symptomer, som der var på daværende tidspunkt. Det vil altså sige i slutningen af januar og i starten af februar.

Sundhedsmyndighedernes retningslinjer er efterfølgende, som bekendt, løbende blevet opdateret og revideret i samarbejde med en faglig ekspertgruppe.

Og det sker i takt med, at der kommer mere viden om virus.

Vi ved jo alle, at det er en ny og ukendt virus, som vi har stået – og til stadighed står overfor - og der er stadigvæk mange ubesvarede spørgsmål.

Jeg kan som eksempel fremhæve WHO's udmeldinger fra denne måned, den **8. og 10. juni 2020**.

Her blev det generelt fremhævet af WHO, at der fortsat er en relativ begrænset viden om asymptomatisk smitte med få data og få publicerede studier om emnet.

Det understreger, at vi på mange områder stadig står på ubetruet land, når det kommer til COVID-19. Det gælder i mange henseender, og altså også hvad angår spørgsmålet om smitte fra personer uden symptomer.

Sundhedsvæsenet, myndigheder, forskere og andre bliver dog hele tiden klogere. Og i takt med dét opdaterer og reviderer sundhedsmyndighederne løbende deres retningslinjer.

Sundhedsstyrelsens retningslinjer for håndtering af COVID-19 i sundhedsvæsenet er løbende blevet opdateret.

[Hvornår og hvordan har ministeren ageret på oplysninger om smitte uden symptomer]

Udvalget har også spurgt, hvornår og hvordan jeg som minister agerede på viden om smitte uden symptomer.

I slutningen af januar omtales i en række danske og internationale medier første og dengang foreløbige studier, herunder et tysk studie og en videnskabelig artikel i The Lancet, der viser tegn på, at coronavirus også kan smitte uden – og før – symptomdebut.

Det er jeg også selv blevet orienteret om.

I et statusnotat af den 29. januar, som ministeriet modtager fra Sundhedsstyrelsen, fremgår det for eksempel – jeg citerer fra det statusnotat:

”Det forlyder fra de kinesiske myndigheder, at der kan ske smitte før symptomdebut. Der er endnu ikke stærke data, der understøtter dette. Hvis der kan ske smitte før symptomdebut vil det også give udfordringer i forhold til inddæmningen af smitte i forhold til fx SARS og MERS”.

Citat slut.

Sundhedsmyndighederne i Danmark har fra starten fulgt udviklingen tæt og opdaterer løbende deres retningslinjer, informationskampagner med videre – også i forhold til viden om smitte uden symptomer.

Sundhedsmyndighederne har på flere pressemøder oplyst om anbefalinger og gode råd til forebyggelse af smittespredning.

Og sundhedsmyndighederne - og regeringen naturligvis - har løbende understreget vigtigheden af at holde afstand, nyse i ærmet, sikre god hygiejne med videre for at undgå smittespredning.

Det er også en del af den omfattende borgeroplysning, som Sundhedsstyrelsen har stået for, og som har været henvendt til alle.

I takt med at epidemien udvikler sig, og at forskerne får mere viden om virus, for eksempel om immunitet og vaccine, vil der også komme flere retningslinjer og flere opdateringer. Både i Danmark og i udlandet.

Ud over sundhedsmyndighedernes retningslinjer har regeringen, Folketinget og myndighederne taget en lang række skridt de seneste måneder for at få og fastholde kontrol over epidemien i Danmark.

Som bekendt blev dele af Danmark blev hurtigt og resolut lukket ned i marts, og der blev indført en række midlertidige restriktioner for at bremse smittespredningen.

Der blev blandt andet medio marts indført besøgsrestriktioner på kommunale og private plejehjem for at beskytte de ældre og sårbare grupper.

Der er etableret et fintmasket overvågningssystem, som skal opfange øget smitte og smittelommer i det danske samfund.

Det er med til at understøtte, at myndighederne kan handle hurtigt for at bryde smittekæder. Dette følges op af et nationalt varslingsystem.

Der er iværksat en ambitiøs teststrategi, som bruges proaktivt og målrettet i forbindelse med opsporing af smittelommer.

Der er oprettet et Testcenter Danmark, som startede med at teste plejepersonale, og som giver alle voksne et stående tilbud om at blive testet.

Nu har vi faktisk rundet en 1 million tests, og vi har i alt per kl. 8 i morges 1.040.047 gennemførte tests. I alt er 822.000 personer blevet testet for COVID-19.

Der arbejdes målrettet på en model for systematisk og jævnlig test af personale i plejesektoren, der har med sårbare personer at gøre. Det skal ske efter en risikovurdering i forhold til, hvor der er mest udbredt smitte.

Der er altså klare og effektive procedurer for smitteopsporing.

En smitteopsporingsenhed i Styrelsen for Patientsikkerhed kontakter alle smittede for at bistå med opsporing af den smittedes nære kontakter og vejlede om blandt andet isolation.

I tilfælde af smitteudbrud etablerer Styrelsen for Patientsikkerhed tæt kontakt til lokale myndigheder og bistår aktivt med råd og vejledning til at bryde smittekæder. Det er det vi senest har set i Hjørring Kommune.

Der er udviklet et smitteopsporingsapp, som på nuværende tidspunkt er downloaded mere end en halv million gange.

Og der er et klart fokus på at sikre værnemidler nok i et stærkt samarbejde på tværs af kommuner og regioner omkring forsyningen af disse.

Den her store fælles indsats mod COVID-19 omfatter en lang række indsatser, som foreløbigt har båret frugt. Smitten er under kontrol.

Vi ser i øjeblikket få nye smittede og få indlagte patienter. Og det gør, at vi på kontrolleret vis og gradvist har genåbnet samfundet.

Og det betyder, at danskerne gradvist vender tilbage til deres normale hverdags- og arbejdsliv, og nu også ferieliv.

Hvor vi stadigvæk passer godt på hinanden og følger myndighedernes anbefalinger, fordi smitten, sygdommen, den er stadig i vores samfund og i landene omkring os.

Tak for ordet.